результат, а й на процес здобуття знань, стимулюючи рефлексію, самооцінку та самокорекцію студентів. Ефективність такого підходу залежить від поєднання академічної глибини змісту з практичною спрямованістю завдань і сучасними педагогічними технологіями.

Таким чином, практикоорієнтоване навчання виступає системоутворювальним чинником у формуванні професійних і соціальних компетентностей здобувачів вищої освіти. Воно забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичного досвіду, сприяє розвитку творчого потенціалу, відповідальності та соціальної активності майбутніх фахівців. За таких умов освітній процес у ЗВО перетворюється на простір партнерської взаємодії, де кожен учасник має можливість не лише здобувати знання, а й осмислювати їхнє суспільне значення, розвивати власні цінності та професійні орієнтири. Саме практикоорієнтована освіта створює підґрунтя для підготовки покоління фахівців, здатних не лише адаптуватися до змін, а й активно впливати на соціально-економічні трансформації суспільства.

УДК 37.1

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Для сьогоднішнього світу навчання у вищій школі є певні характерні ознаки, що надають зважені можливості для майбутніх фахівців бути

конкурентоспроможними, компетентними в своїй діяльності та професійно відповідальними. Розуміння засвоєння таких категорій дає можливість перейти до особливого вивчення професійних і особистісних навичок відповідно своєї кваліфікації та спеціальності, зокрема тих, хто опановує правові дисципліни.

Зазначимо, що опанування наприклад, знань пов'язаних з законодавчою галуззю, сьогодні допоможе майбутнім спеціалістам бути в курсі нормативних змін відносно національного законодавства, це дасть можливість проаналізувати напрямки своєї у майбутньому професійної діяльності, адже закон, це інструмент в руках держави, який повинен відповідати за правопорядок і законну реалізацію прав і обов'язків учасників різноманітних стосунків.

Розвиток професійних навичок майбутніх фахівців-правників пов'язаний із формуванням таких компетентностей, як уміння працювати з нормативно-правовими актами, аналізувати судову практику, складати юридичні документи, здійснювати правову експертизу та аргументовано захищати позицію клієнта [1]. Водночас формування особистісних якостей — відповідальності, стресостійкості, етичності, толерантності — є необхідною умовою ефективного професійного становлення [2].

Хочеться зазначити і зробити акцент на важливе поєднання теоретичних і практичних навичок, а це саме проходження стажування, переддипломна практика, проходження певних тренінгів і проходження підвищення кваліфікації, здобувач сам повинен мати бажання збільшувати свої знання в контексті обраної спеціальності, все це ми називаємо індивідуальні освітні траєкторії.

Сьогодні ефективними педагогічними технологіями розвитку професійних та особистісних навичок у студентів є: метод кейсів (case study), рольові та ділові ігри, проектне навчання та тренінгові технології, спрямовані на розвиток комунікативної компетентності, лідерських

якостей та емоційного інтелекту. При формуванні професійних освітніх навичок дуже важливим залишається так званий діалог с викладачем предмету, який повинен стати наставником і людиною, що має специфічні знання з конкретної галузі, опанування яких допоможіть сформулювати і усвідомити власний потенціал майбутньому фахівцю і визначити своє професійне зростання, його розвиток і задачі вирішення шляхом удосконалення новітніх навичок і можливості їх реалізації у майбутній професії.

Розвиток особистісних якостей студентів — цілеспрямованість, критичне мислення, відповідальність — безпосередньо впливає на якість майбутнього фахівця. Освіта повинна відображати не лише сухе ставлення до знань, а і можливість скористатися новітніми підходами технологій, що сприяє різноманітності освітнього процесу.

Отже, формування професійних та особистісних компетентностей є єдиним, взаємопов'язаним процесом, що забезпечує становлення висококваліфікованого фахівця.

Таким чином, розвиток професійних та особистісних навичок майбутніх фахівців є одним з найголовніших завдань сучасної вищої школи, здобувачі при опануванні науки самі повинні відповідально ставитися до необхідності поєднання особистого власного спрямування дістати новітніх знань і навичок, але і мета викладача теж охоплює можливість зацікавити майбутніх фахівців саме своїм предметом, надати необхідні професійні якості і знання в процесі їх засвоєння.

Література :

1. Комаров В. В. Методологія навчання правових дисциплін у ВНЗ. Харків: Право, 2015.

2. Андрущенко В. П. Філософія освіти і виховання. К.: Педагогічна думка, 2012.